

Starlink повернув Україні швидкість, Маск звинуватив Київ

Apollo не бачить віддачі від AI поза техсектором, сканери не ловлять Brotli у Python, AI-текст важко читати

неділя, 25 жовтня 2026

У ЦЬОМУ ВИПУСКУ

1. Starlink в Україні знову працює на повній швидкості. Маск каже, що Україна порушила правила
2. Європа після Starlink: «хто тримає вимикач»
3. Apollo: за межами техсектору AI поки не дав нічого
4. Джошуа Сакс: де орди AI-атакерів?
5. Brotli у Python: сканери залежностей вразливість ще не бачать
6. Чому текст від AI важко читати: дослідники зміряли
7. ФБР може додати справі інженера OpenAI статтю про економічне шпигунство
8. Іспанія: опозиція зробила рекламу з дипфейком дружини прем'єра

ТЕМА 1

Starlink в Україні знову працює на повній швидкості. Маск каже, що Україна порушила правила

ДЖЕРЕЛА The New York Times, 24.10 [NYT](#) · [@ZelenskyyUa](#), 24.10 [@ZelenskyyUa](#) · [@elonmusk](#), 24.10 [@elonmusk](#) · [@sternenko](#), 24.10 [@sternenko](#)

23.10 тут писали, що Трамп говорив з Маском про ліміт швидкості Starlink в Україні. 24.10 Володимир Зеленський повідомив, що Starlink і Starshield знову дають ту швидкість, яка була до обмежень.

Відновлення почалось уночі. Міністр оборони Євген Хмара сказав, що дрони на Starshield уперше від початку обмежень летіли зі швидкістю близько 400 км/год.

За даними NYT, обмеження діяли понад 10 днів. Деякі дрони сповільнились до 65 км/год і нижче. Частина з них втратила зв'язок з пілотом і впала. Один командир розповів NYT, що за першу ніч його підрозділ втратив дронів більше ніж на \$1 мільйон.

Того ж дня Маск уперше прокоментував ситуацію. Він написав, що військові України використовували цивільний Starlink «для наступальних ударів дронами», і SpaceX закрила цю «лазівку» минулого тижня.

Starshield, за його словами, контролює уряд США. SpaceX також надіслала лист у Конгрес. Компанія пише, що в Starshield нічого не змінило, а зміни в Starlink зробила через «наступальні місії військової авіації».

Сергій Стерненко, колишній радник міністра оборони Михайла Федорова, заперечує. З лютого 2026 року в Україні діють білі списки. Термінал, який працює в русі, має бути в спеціальному списку і на Starshield. Цивільний Starlink перестає працювати вже на 60–70 км/год, а дрони летять від 120 км/год.

Тому, за словами Стерненка, використати цивільний Starlink для дронів технічно неможливо.

NYT додає політичний контекст. Сенатори обох партій попередили Білий дім, що заблокують кандидатів Трампа на посади, якщо Україні не повернуть повний Starshield.

Чому це важливо: зв'язок повернувся, але правила лишились там, де їх пише одна компанія. Сторони досі по-різному описують, яка система що робила. Для армії, яка залежить від чужого зв'язку, це ризик навіть у дні, коли все працює.

ТЕМА 2

Європа після Starlink: «хто тримає вимикач»

ДЖЕРЕЛА Steve Blank, 24.10 [Steveblank](#) · HN, 24.10 [Hacker News](#) · Computerworld (Данія), 20.10 [Computerworld](#) · HN, 24.10 [Hacker News](#)

Стів Бланк, викладач підприємництва у Стенфорді, місяць провів у Лондоні. Він пише, що історія зі Starshield у США була короткою новиною, а в Європі викликала струс. Роками страх «американського вимикача» в зброї і критичному ПЗ здавався параноєю. Бланк визнає, що сам так думав.

Тепер, за його словами, європейські політики питають інше. Що буде, якщо Microsoft, OpenAI, Anthropic, Oracle, Palantir або Google теж обмежать доступ? Висновок Бланка: американському засновнику, який продає в європейську оборону чи держсектор, тепер потрібна відповідь на питання «хто тримає вимикач». Європейські засновники отримали суверенітет як аргумент для продажу. Окремо він пише, що AI здешевлює створення власних аналогів Office, Salesforce чи Palantir.

На HN поруч стоїть контрприклад. 20.10 Computerworld написав, що міністерство цифровізації Данії тихо закрило пілот з Collabora, відкритою заміною Microsoft Office. Пілот почався влітку 2025 року, його тестували майже 40 працівників міністерства. Причин закриття стаття у відкритій частині не називає.

Чому це важливо: заяви про суверенітет і реальні закупівлі поки розходяться. Перехід з Office вимагає грошей і терпіння, і політичного рішення тут мало. Питання «хто тримає вимикач» тепер звучить на старті кожної великої угоди з американським постачальником.

ТЕМА 3

Apollo: за межами техсектору AI поки не дав нічого

ДЖЕРЕЛА [Apollo Daily Spark](#), 24.10 [Apollo](#) · [HN](#), 24.10 [Hacker News](#)

Торстен Слок, головний економіст Apollo, пише прямо: поза техсектором AI приніс корпоративній Америці нуль фінансової віддачі. Він порівнює «чудову сімку» з рештою індексу, тобто S&P 493. Виручка на працівника і маржа ростуть у сімки і стоять на місці в решті. Ознак росту продуктивності в даних теж нема.

Слок пише, що звичайні компанії вже скорочують витрати на AI. Токени для них стали статтею витрат, яка з'їдає маржу. Компаніям з венчурними грошима найновіша модель потрібна, решті ринку ні, і платити за неї вона не хоче. Поки агенти живуть у малій частині економіки, ефект AI на макрорівні буде малим.

На HN тред зібрав 508 балів і 523 коментарі. Головне заперечення: квартальна маржа погано міряє технологію, яка змінює процеси роками.

Чому це важливо: історія AI вирішиться в S&P 493, і Слок каже це прямо. Компанія, яка рахує віддачу від агентів, отримує сильний аргумент: зміряйте маржу і виручку на працівника. Кількість токенів нічого не доводить.

ТЕМА 4

Джошуа Сакс: де орди AI-атакерів?

ДЖЕРЕЛА [Joshua Saxe](#), 23.10 [Substack](#) · [Marginal Revolution](#), 24.10 [Marginal Revolution](#) · [@levie](#), 25.10 [@levie](#)

Учора тут писали про «чорний жовтень»: Альтман більше не вірить, що всі баги можна залатати. Джошуа Сакс, який до 2026 року займався безпекою LLM у Meta, дивиться на ту саму картину через дані. За його графіком, шкода від кіберзлочинців за десять років виросла втричі. Але головний ріст стався до ChatGPT, а з 2022 року крива навіть сповільнилась.

Пояснення Сакса економічне. За його оцінкою, в онлайн-злочинності працює близько 720 000 людей, і 90% з них сидять у шахрайських кол-центрах. Справжніх хакерів близько 76 000, і більшість працює на держави. Кримінальних хакерів лише кілька тисяч, переважно в ransomware. Сакс перевірів долю 152 відомих угруповань, і більшість отримала юридичні наслідки.

Вразливість, за Саксом, лише перший крок. Далі атакеру треба закріпитись, вимагати викуп і відмити гроші. Нову бізнес-модель на агентах злочинці будуватимуть роками. Тайлер Коуен у Marginal Revolution підхопив цю тезу 24.10.

Висновок Сакса не заспокійливий. Він вважає, що зараз «вікно переваги захисника», і готуватись треба вже. Аарон Леві з Vox з іншого боку пише, що токенів у кіберагентах скоро стане в 1000 разів більше.

Чому це важливо: кількість CVE і розмір збитків це різні метрики. Політика безпеки, яка рахує лише знайдені вразливості, пропускає головне обмеження атакера: людей, гроші і ризик арешту.

ТЕМА 5

Brotli у Python: сканери залежностей вразливості ще не бачать

ДЖЕРЕЛА Aikido Security, 23-24.10 Aikido · HN, 24.10 Hacker News · Reuters, 23.10 Reuters · HN, 24.10 Hacker News

Учора тут писали про HTTP2Shell, діпу CVE-2026-111497 у бібліотеці Brotli. Aikido розібрала, що це означає для Python. Пакети Brotli до 1.2.0 і brotlicffi 1.2.0.x збирають той самий вразливий декодер, що й Node.js. Пакет Brotli має 82,8 мільйона завантажень на місяць.

Проблема в тому, що код застосунку може взагалі не імпортувати Brotli. requests, httpx і aiohttp самі підхоплюють ці пакети, якщо вони встановлені. Scrapy ставить Brotli як залежність.

Атакер шле шкідливу відповідь на запит застосунку або стиснене тіло запиту. За даними Aikido, станом на 23.10 бази вразливостей ще не пов'язали CVE з цими пакетами. Тому pip-audit, Dependabot і Safety вразливі версії не показують.

Виправлені версії: Brotli 1.2.1 і brotlicffi 1.2.1.0. Після оновлення треба перезібрати контейнери. Якщо оновитись не можна, Aikido радить видалити обидва пакети або відхиляти br у Content-Encoding до розпакування. Прибрати br з Accept-Encoding недостатньо, бо шкідливий сервер може надіслати Brotli все одно.

Ще одна деталь тижня прийшла від Reuters. PHP може стояти на 70% сайтів світу, але PHP Foundation має одного штатного працівника і 14 підрядників на неповний день. Виконавча директорка Елізабет Беррон каже, що з AI проект отримує майже вдвічі більше запропонованих змін, ніж рік тому. Кількість контриб'юторів не подвоїлась.

Чому це важливо: зелений звіт сканера в перші дні після розкриття нічого не доводить. Транзитивні залежності треба шукати вручну: pip show Brotli brotlicffi у кожному образі. А мейнтейнери інфраструктури, на якій стоїть інтернет, отримують від AI і знахідки, і подвійне навантаження.

ТЕМА 6

Чому текст від AI важко читати: дослідники зміряли

ДЖЕРЕЛА arXiv, 21.10 arXiv · HN, 24.10 Hacker News

Томас Кларк, Матіас Мартін і Кайл Маховальд з UT Austin перевірили відчуття, що текст моделей став важчим для читання. Вони зібрали корпус чатів, коду і есе від 14 моделей, серед них Claude, GPT-5.6, Kimi і GLM. Потім порівняли його з людськими текстами і з перефразуванням через подвійний переклад.

Усі дев'ять фронтірних моделей частіше за людей пишуть рідкісні словосполучення і ставлять неживий підмет з дієсловом для живого («функція коштає помилку»). Більшість також тягне довші синтаксичні зв'язки, складає підряд три і більше іменників і робить дієслова з іменників. Психолінгвістика давно пов'язує всі ці ознаки з важким читанням.

Автори пропонують причину. Після основного навчання модель отримує нагороду за правильну відповідь.

За ясність нагороди нема, а за довжину є штраф. В експерименті з таким штрафом модель почала обирати коротші конструкції навіть там, де її цьому не вчили. Ефект росте від базової моделі до інструкційної і далі до моделі з міркуваннями.

Чому це важливо: «AI-стиль» має виміряні ознаки, і їх можна перевіряти скриптом. Для команди, яка публікує текст після моделі, корисне правило просте: прибрати стопки іменників і неживих «героїв»

речення. Текст для читача краще міряти тим, як його зрозуміли.

ТЕМА 7

ФБР може додати справі інженера OpenAI статтю про економічне шпигунство

ДЖЕРЕЛА The Wall Street Journal, 24.10 [WSJ](#)

[одне джерело] 20.10 тут писали про справу Абдулрахмана Альфозана. Колишнього інженера OpenAI звинувачують у тому, що він сховав записувач у закритій переговорній. WSJ з посиланням на представника правоохоронців пише, що ФБР розглядає статтю про економічне шпигунство. Слідство перевіряє, чи не викрав Альфозан інформацію OpenAI, щоб запропонувати її уряду Саудівської Аравії.

За словами джерела WSJ, це можливо навіть без вербування.

Чому це важливо: якщо статтю додадуть, справа перейде з побутового запису розмов у категорію захисту комерційних секретів. Для фронтірних лабораторій це ще один сигнал, що їх охороняють як оборонних підрядників.

ТЕМА 8

Іспанія: опозиція зробила рекламу з дипфейком дружини прем'єра

ДЖЕРЕЛА The Guardian, 23.10 [Guardian](#)

[одне джерело] Народна партія Іспанії за місяць до виборів випустила відео з AI-копіями людей, пов'язаних з партією Педро Санчеса. Згенерована Бегонья Гомес, дружина прем'єра, нібито розповідає, що отримала посаду в університеті завдяки

чоловіку. До вечора 24.10 відео мало майже 2 мільйони переглядів. Позначка про AI стоїть унизу дрібним напівпрозорим шрифтом.

Більшість з дев'яти юристів, яких опитала El País, вважають відео законним, бо воно позначене і подане як сатира. Одна з людей, чий образ використали, вже подала скаргу до суду.

Чому це важливо: позначка «створено AI» юридично захищає автора, але глядача не захищає. Цей випадок стане прецедентом для правил передвиборчої реклами в ЄС.

misc

- **Dream-1:** стартап Dream Labs вийшов зі стелсу з \$90 мільйонами посівних і моделлю для роботів.

Вона керує двома руками з захватами навіть на роботі, якого не бачила в навчанні. Ціна від \$3 за годину через API. Точну дату релізу сторінка не вказує, на HN він вистрілив 24.10. [Dreamlabs](#) · [Hacker News](#)

- **GrapheneOS і банки:** проєкт пише, що близько десятка банківських застосунків почали явно дозволяти GrapheneOS. Близько 10% банківських застосунків досі блокують ОС без схвалення Google.

[Grapheneos](#) · [Hacker News](#)

- **Roku пішла з GitHub на GitLab:** усі репозиторії для розробників переїхали. Roku окремо попереджає власників RAG-індексів і агентів: застарілий індекс не дає помилки, він мовчки віддає старий вміст. [Roku](#) · [Hacker News](#)

- **Вигадані цитати в рецензованій статті:** TorrentFreak знайшов у статті про Z-Library посилання на свій матеріал, якого не існує. Ще кілька джерел у статті теж не знаходяться. Автори повідомили, що працювали з AI. [Torrentfreak](#) · [Hacker News](#)

- **OBS Studio 33:** браузерний рушій CEF оновили з версії 127 до 150, тобто на два роки вперед.

Плагіни отримали нову структуру тек. [GitHub](#) · [Hacker News](#)